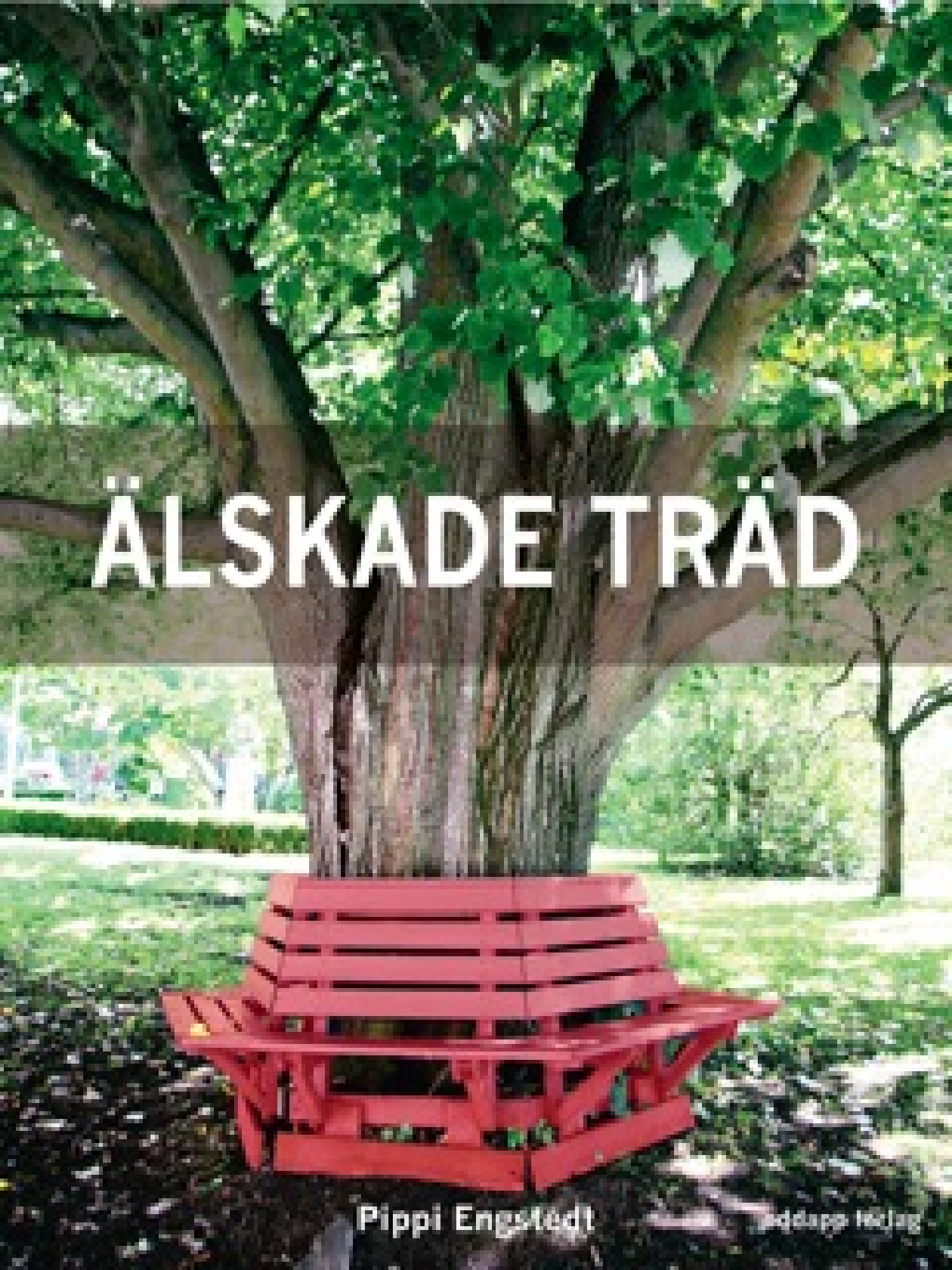

ÄLSKADE TRÄD

Pippi Engstedt

Oddapp Förlag

INNEHÅLL

Karta	8
Förord	11
Om träd och papper	14
Om alléer	17
Om kungliga lindalléer	23
Om lövgångar	24
Om blommande träd	27
Om trädkojor och klätterträd	29
Om tid, tro och klimat	33
Cillas tankar om träd	35
Om arboretum	37
Hos Hasse i Töringe	38
Alnarpsparken	42
Lunds universitets Botaniska trädgård	46
Hälleviks arboretum	50
Esperöds arboretum	54
Ulriksdals Trädgård på Kivik	58
Kungsholms fort	60
Minnenas trädgård	66
Norrvikens Trädgårdar	68
Göteborgs botaniska trädgård	74
Baldersnäs herrgård	78
Skäftekärrs arboretum	82
DBW:s botaniska trädgård i Visby	84

Jönköpings stadspark 90
Braheparken 92
Alphems arboretum 98
Remningstorps arboretum 104
Bastedalens Kinapark 106
Katrineholms arboretum 112
Nyköpings arboretum 114
Nobelparken 116
Bergianska trädgården 118
Cedergrenska parken 124
Gamla Skogshögskolan 128
Åkeshovs arboretum 130
Lassas hagar 132
Ekolsunds slott 136
Botaniska trädgården i Uppsala 140
Rottneros Park 148
Garpenbergs arboretum 152
Krattens arboretum 156
Valls hage 162
Arboretum Norr 166
Om min farfar 172
Trädtips 175
Trädförteckning 178
Bildlista 182
Arboreta i bokstavsordning 187
Tusen tack 191

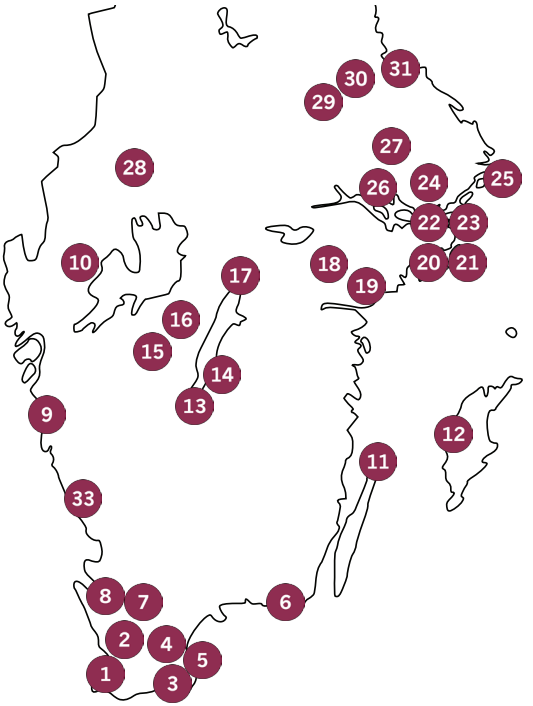

1 Alnarpsparken
2 Lunds universitets Botaniska trädgård
3 Esperöds arboretum
4 Hälleviks arboretum
5 Ulriksdals Trädgård på Kivik
6 Kungsholms fort
7 Minnenas trädgård
8 Norrvikens Trädgårdar
9 Göteborgs botaniska trädgård
10 Baldersnäs herrgård
11 Skäftekärrs arboretum
12 DBW:s botaniska trädgård i Visby
13 Jönköpings stadspark
14 Braheparken
15 Alphems arboretum
16 Remningstorps arboretum
17 Bastedalens Kinapark
18 Katrineholms arboretum
19 Nyköpings arboretum
20 Nobelparken
21 Gamla skogshögskolan
22 Bergianska trädgården
23 Cedergrenska parken
24 Åkeshovs arboretum
25 Lassas hagar
26 Ekolsunds slott
27 Botaniska trädgården i Uppsala
28 Rottneros Park
29 Garpenbergs arboretum
30 Krattens arboretum
31 Valls hage
32 Arboretum Norr - utanför kartan.
33 Hos Hasse i Töringe - privat arboretum

En mobilguide finns att ladda hem till iphone- och androidtelefoner. Mer info på www.oddapp.se

LASSAS HAGAR

Läge: Svartlöga i Stockholms skärgård Tel: 0708-155544, 0176-86095, 08-6601665
Hemsida: www.lassashagar.se Öppet: endast förbokade besök sommartid

Det började med en naturintresserad bankdirektör som även var ornitolog och som skådade fåglar i Stockholms ytterskärgård. Det fortsatte med att bankdirektören Sten och fru Barbro Ridderlöf köpte en tomt på Svartlöga och här började samla alla svenska ädellövträd. Sedan fortsatte insamlingen med minnesträd från parets hemtrakter. Mer än trettio år senare växer här ungefär 1000 exotiska träd och buskar i det som nu heter Arboretum Lassas Hagar. Hur trädfrön och sticklingar från hela jorden hamnade på en svensk skärgårdsö är en spännande historia.

Kanske skulle man kunna ana Sten Ridderlöfs kommande trädintresse redan i barndomen då han ”råkade få med sig” en liten almplanta som han planterade på hemmets innerstadsgård. Almen växte sig stor och ståtlig och finns kvar än idag. Annars säger sig Sten blivit inspirerad tidigt av upptäcktsresanden Sten Bergman som besökte exotiska platser som Kurilerna och Kamchatka. Sten Ridderlöf bjöd in Sten Bergman till sin skola som för övrigt också var Bergmans skola fast 40 år tidigare. Det mötet kom att lämna spår hos den unge Sten.

Arboretet Lassas Hagar ligger väster om Svartlöga gamla by, ungefär 250 meter från havet och består av gammal ängs- och betesmark. Namnet kommer från bröderna Lars och Johan Larsson som ägde ängarna i början på 1800-talet. När trädintresset, till att börja med för magnolior, hade vaknat hos Sten Ridderlöf förde det honom via botaniska trädgårdar, trädföreningar och kontakt med dendrologer ut i vida världen. Ett avancerat sätt att göra resplaner inleddes med att kontakt togs med SMHI – Sten Ridderlöf bad om en världskarta med platser där klimatet påminde om östra Svealands kustband! Svar levererades med platser alltifrån sluttningar på hög höjd i Anderna till Patagonien och de ryska Kurileröarna norr om Japan. Denna resplan för att samla in fröer och växter har sedan följts mer eller mindre jorden runt. Hittills har Sten Ridderlöf hunnit med inte mindre än 13 växtinsamlinsexpeditioner utanför Europa.

Favoritsläkten i Lassas Hagar är ekar, magnolior och lönnar, vilka mestadels har hämtats från Nordostasien. Flera sällsynta cedrar och ädelgranar växer även här. Hybridmagnolior har införskaffats från USA och från sydliga Kina kommer nya

magnoliasorter. En buskmagnolia kommer från Diamantbergen i Nordkorea och en junimagnolia hittades på Kunashir i ögruppen Kurilerna. Här finns även parets favoritträd kejsarekar och världens förmodligen nordligaste magnolior, Magnolia obovata, som på växtplatsen blev 17 meter höga. Och vad sägs om att i Lassas Hagar finns en japansk magnolia som kommer från ett gatuträd i japanska Nagoya. En annan av favoritsläktena är sydbokar som hämtats under expeditioner till Nya Zeeland, Argentina och Chile. Dessutom finns det många sorters rododendron, för som Sten uttrycker det: ”Vad vore ett arboretum utan en rododendronsamling?”

Förutom alla träd och buskar finns här en vattenträdgård som är resultatet av ett tiotal grävda dammar med olika sorters näckrosor och koikarpar. Lassas Hagar är en innehållsrik plats i världen. Förutom att det måste finnas gott om plats för träden sammanfattar Sten Ridderlöf de egenskaper som krävs för att skapa ett privat arboretum: tålamod, långsiktighet, målinriktning och inte minst envishet.